

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 559/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Korchom, Kukorelliho 1505/50, Humenné, vo veci namietaného porušenia základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 21 Er 513/2011 z 11. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2015 doručená sťažnosť súdneho exekútora [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“ alebo „súdny exekútor“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv vlastníť

majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Er 513/2011 z 11. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že 30. júna 2011 podala oprávnená Sociálna poisťovňa Bratislava, pobočka Poprad na exekútorskom úrade sťažovateľa návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému Marco-Climatex, spol. s r. o., Poprad. Okresný súd následne 3. augusta 2011 poveril vykonaním exekúcie sťažovateľa. Dňa 4. júna 2014 sťažovateľ podal na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie a priznanie náhrady trov exekúcie z dôvodu, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz (§ 48 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov, ďalej len „zákon o konkurze“, pozn.). Okresný súd napadnutým uznesením nepriznal sťažovateľovi trovy exekúcie spolu v sume 69,95 €.

3. Sťažovateľ nesúhlasí s výkladom okresného súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého uznesenia v tom, že rozhodol o trovách exekúcie podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2011 vtedy platného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a nie súčasnej právnej úpravy, ktorá bola zavedená od 1. januára 2012 na základe zákona č. 348/2011 Z. z., ktorý Exekučný poriadok novelizoval. Na podporu svojho právneho názoru uvádza aj odlišnú judikatúru všeobecných súdov (uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16 CoE 190/2011 z 29. marca 2012, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 CoE 139/2013 z 31. januára 2014 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13 CoE 56/2013 z 30. augusta 2013) a v závere zdôrazňuje: *„Ak však normotvorca v novele zákona nevytvoril prechodné ustanovenie na spolupôsobenie prechádzajúcej právnej úpravy a tej súčasnej, jeho úmyslom jednoznačne bolo, aby bola súčasná norma okamžite aplikovaná. Okresný súd Poprad sa v napadnutom uznesení odchýlil od právnych zásad a právoplatných rozhodnutí v rovnakých veciach tak*

diametrálne odlišne, že považujeme napadnuté rozhodnutia za arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, ktoré zároveň má za následok porušenie základného práva alebo slobody.“

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo [REDAKOVANÉ] - súdneho exekútora, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru .. a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy... uznesením Okresného súdu Poprad zo dňa 11.06.2015, sp. zn.: 21 Er/513/2011-27, porušené bolo.

... Zrušuje Uznesenie Okresného súdu Poprad zo dňa 11.06.2015, sp. zn.: 21Er/513/2011-27 a vec vracia Okresnému súdu v Poprade na ďalšie konanie.

... [REDAKOVANÉ] - súdnemu exekútorovi sa priznáva náhrada trov konania vo výške 355,73 €, ktorú je Okresný súd Poprad povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Miroslava Korcha...“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na

ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

9. Podstatu predloženej ústavnej sťažnosti tvorí námietka sťažovateľa, že okresný súd nesprávnou interpretáciou relevantných ustanovení Exekučného poriadku dospel k ústavne

nekonformnému záveru o tom, že mu v predmetnom exekučnom konaní neprináleží náhrada trov exekučného konania. Zo sťažnosti a k nej priloženej dokumentácie tiež vyplýva, že konanie, v súvislosti s ktorým sa sťažovateľ uchádza o ústavnú ochranu, sa týka exekučného konania smerujúceho k vymoženiu pohľadávky vo výške 69,95 € (z titulu uplatnených trov exekúcie).

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov, či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa tak môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

11. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu platí, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi patrí v zásade do výlučnej kompetencie týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika súvisiaca s konaním a rozhodovaním o náhrade trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade, ak by vo veci konajúci všeobecný

súd extrémne vybočil z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť v zásade len na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 5/2011). Vychádzajúc z uvedených ústavne relevantných úvah, ústavný súd pristúpil k prieskumu podanej ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní.

12. Ústavný súd už viackrát vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok v § 238 ods. 5 upravuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013), ktorá vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi, a bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý aj do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne nejde.

13. Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je zjavne bagateľná (pozri bod 2), ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne II. ÚS 804/2015).

14. Navyše ústavný súd k tomu poznamenáva, že po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu nezistil, že by bolo neodôvodnené alebo arbitrárne. Ani názor kontroverzný, s ktorým možno aj nesúhlasiť, ak je riadne odôvodnený, nemá intenzitu

ústavného porušenia. Ústavný súd v danej veci nemá teda žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie právnych a skutkových záverov tohto súdu, ktoré sú podrobne opísané na s. 2 až s. 4 v napadnutom uznesení, pretože jednak vychádzajú z príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ako aj zákona o konkurze, ale tiež sa opierajú aj o judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva. Ústavný súd ďalej konštatuje, že úvaha okresného súdu o tom, že oprávnený nemal žiadne procesné zavinenie na zastavení exekúcie a ani pri náležitej opatrnosti nemohol predvídať zákonný dôvod zastavenia exekúcie, nie je tiež zjavne svojvoľná. Odôvodnenie napadnutého uznesenia predstavuje podľa názoru ústavného súdu dostatočný základ na jeho výrok, lebo okresný súd vysvetlil, prečo súdnemu exekútorovi trovy exekúcie nepriznal. Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré skončilo pre neho nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením jeho základného práva garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru, a následne ani s porušením základného práva vlastniť majetok.

15. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa, že v iných prípadoch týkajúcich sa totožnej problematiky použili všeobecné súdy rozdielnu interpretáciu všeobecne záväzných právnych predpisov, ústavný súd zastáva názor, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovacia prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07). Uvedený názor platí o to viac, ak predmetom ústavnej sťažnosti je posúdenie bagatelnej veci, ktorý sa navyše netýka rozhodnutia vo veci samej, ale náhrady trov konania (obdobne I. ÚS 157/08). K tejto časti sťažnosti ústavný súd poznamenáva, že v predmetnej veci sťažovateľ nebol nijako nútený vykonávať exekučnú činnosť, keďže rešpektoval návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, na základe čoho požiadal exekučný súd o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Za tohto stavu preto vôbec nemožno hovoriť o tom, že by sťažovateľ vykonával v danej veci exekútorскую činnosť proti svojej vôli. Je to tak tým viac, že sťažovateľ vykonáva súdno-exekútorскую činnosť ako slobodné povolanie (obdobne I. ÚS 199/07).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2015